

Зміст

Вступ	7
1. Типова навчальна програма дисципліни «соціокультурна діяльність» для студентів напряму підготовки 0201 «Культура» спеціальності 6.020106 «Менеджмент соціокультурної діяльності»	7
2. Конспект лекцій курсу «Соціокультурна діяльність»	13
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні засади соціокультурної діяльності</i>	13
<i>Тема 1. Дисципліна «Соціокультурна діяльність» у професійній підготовці менеджерів соціокультурної діяльності</i>	13
1.1. Соціокультурна діяльність як навчальна дисципліна. Мета та завдання курсу	14
1.2. Проблема визначення соціокультурної діяльності (СКД)	17
<i>Тема 2. Становлення соціокультурної діяльності як галузі наукових знань</i>	18
2.1. Історичний аспект соціокультурної практики	19
2.2. Еволюція поняття «соціокультурна діяльність»	24
2.3. Становлення соціокультурної діяльності як галузі наукових знань	25
<i>Змістовий модуль 2. Соціокультурна сфера та дозволя</i>	28
<i>Тема 3. Соціально-культурна сфера суспільства</i>	28
3.1. Соціально-культурна сфера та соціокультурна діяльність	29
3.2. Критерії соціокультурної діяльності	33
3.3. Тенденції розвитку соціокультурної сфери на сучасному етапі	34
<i>Тема 4. Взаємозв'язок соціокультурної діяльності та дозволя</i>	36
4.1. Дозволя як одна з галузей реалізації СКД	37
4.2. Дозволя в структурі вільного часу людини	38
4.3. Види відпочинку і розваг, їх особливості	42
<i>Тема 5. Роль гри в соціокультурній діяльності</i>	43
5.1. Дослідження гри в гуманітарному знанні	44

5.2. Поняття, мета та функції гри	45
5.3. Особливості гри як соціокультурної діяльності	48
5.4. Структура гри, вимоги до її проведення	49
<i>Тема 6. Педагогічні аспекти організації дозвілля.</i>	
Рівні та принципи дозвіллевої діяльності	50
6.1. Рівні дозвіллевої діяльності	50
6.2. Принципи дозвіллевої педагогіки	52
Змістовий модуль 3. Соціокультурна діяльність та організація спеціальних подій	56
<i>Тема 7. Спеціальні події в соціокультурній сфері</i>	56
7.1. Спеціальні події в сучасному суспільстві та діловій практиці	56
7.2. Загальні вимоги до підготовки та організації спеціальних подій	59
<i>Тема 8. Види спеціальних подій та суспільних заходів (Лекція 1)</i>	62
8.1. Презентації та конференції	62
8.2. Свята, фестивалі, церемонії	64
<i>Тема 9. Види спеціальних подій та суспільних заходів (Лекція 2)</i>	70
9.1. Шоу-заходи	70
9.2. Конкурси та лотереї	72
9.3. Виставки, ярмарки	74
<i>Тема 10. Сучасні інформаційні технології в соціокультурній діяльності</i>	75
10.1. Значення сучасних інформаційних технологій у розвитку соціокультурної сфери суспільства	76
10.2. Сучасні інформаційні технології та менеджмент СКД	77
10.3. Діти в сучасному інформаційному просторі	79
<i>Тема 11. Залучення та акумулювання коштів з різних джерел. Фандрейзинг</i>	81
11.1. Поняття фандрейзінгу	82
11.2. Планування фандрейзингової кампанії	84
3. Плани семінарських занять	87
4. Приклади тестових завдань	99
5. Орієнтовні теоретичні та практичні питання до екзамену	106
Рекомендована література	110
Словник основних термінів	116

Вступ

Навчальний посібник «Соціокультурна діяльність» розроблений відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напряму «Менеджмент соціокультурної діяльності».

У курсі розкривається сутність і призначення соціокультурної діяльності як результату вільного вибору в дозвіллевий час, аналізуються теоретичні засади та практичний досвід здійснення соціокультурної діяльності в нових суспільних умовах, особливості її ведення в дитячій та сімейній аудиторії. Тривалість і соціальна важливість вільного часу постійно збільшуються, а тому й значення менеджменту соціокультурної діяльності також зростає, чим і пояснюється запровадження відповідного курсу у програму підготовки фахівців.

Посібник містить типову програму, де подано інформаційний обсяг дисципліни та її структуру, у якій показано взаємозв'язок різних видів роботи — лекцій, семінарських занять, самостійної роботи. Великий обсяг посібника складає конспект лекцій. Курс лекцій поділяється на 3 модулі. У першому змістовому модулі «Теоретичні засади соціокультурної діяльності» розглядається соціокультурна діяльність як навчальний предмет та галузь науки і практики. Другий змістовий модуль «Соціокультурна сфера та дозвілля» присвячений педагогічним аспектам дозвілля, розгляду сутності та структури дозвілля, аналізу значення гри в дозвіллевій діяльності. Третій змістовий модуль «Соціокультурна діяльність та організація спеціальних подій» присвячений розгляду соціокультурної практики — організації та проведенню спеціальних подій, які є важливими складовими соціальної практики. Також у цьому модулі розглядаються інформаційні технології в соціокультурній діяльності та способи недержавного фінансування соціокультурної діяльності через фандрейзинг.

Посібника також містить плани семінарських занять, приклади текстових завдань, орієнтовні теоретичні та практичні питання до екзамену, словник термінів та список літератури.

Питання курсу «Соціокультурна діяльність» включені до програми державного іспиту ОКР «Бакалавр».

Посібник призначений для студентів, які навчаються за напрямом підготовки «Соціокультурна діяльність», може бути використаний при підготовці для складання державних іспитів та вступних іспитів на програму підготовки магістрів соціокультурної діяльності. Також посібник може стати у пригоді викладачам фахових дисциплін, практикам соціокультурної сфери.

**Типова навчальна програма
дисципліни «соціокультурна діяльність»
для студентів напряму підготовки 0201 «Культура»
спеціальності 6.020106
«Менеджмент соціокультурної діяльності»**

Вступ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Соціокультурна діяльність» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напряму підготовки «Культура» спеціальності «Менеджмент соціокультурної діяльності».

Предметом навчальної дисципліни є вивчення історії, теоретичних основ, сфер реалізації, суб'єктів, ресурсної бази і сучасних технологій соціально-культурної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: Курс «Соціокультурна діяльність» передбачає тісний зв'язок з предметами: філософія, соціологія, соціальна педагогіка, соціальна психологія, культурологія, історія культури, соціальна антропологія

Програма навчальної дисципліни складається з трьох змістових модулів:

1. **Модуль І.** Теоретичні засади соціокультурної діяльності
2. **Модуль ІІ.** Соціокультурна сфера та дозволя
3. **Модуль ІІІ** Соціокультурна діяльність та організація спеціальних подій

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Мета** навчальної дисципліни «Соціокультурна діяльність» — розкрити сутність і призначення соціально-культурної діяльності (СКД), теоретичні засади та практичний досвід здійснення її в нових суспільних умовах, особливості здійснення соціокультурної діяльності в дитячій та сімейній аудиторії.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціокультурна діяльність» є:

- ознайомити з понятійно-термінологічним апаратом навчальної дисципліни;
- розкрити генезис поняття «СКД», сучасні підходи до його визначення;
- схарактеризувати функції, принципи, критерії СКД, динаміку їх змін;
- сформувати уявлення про види, форми, сфери реалізації СКД;
- ознайомити з традиціями та інноваціями в СКД;
- виробити вміння, необхідні для її здійснення в сучасних умовах;
- навчити аналізувати досвід роботи закладів соціально-культурної сфери, шукати засоби та шляхи вирішення існуючих проблем.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні поняття й терміни курсу;
- сучасні концепції поняття «СКД»;
- зміст функцій, принципи, критерії СКД;
- соціальні ролі, які може виконувати менеджер СКД;
- особливості видів і форм СКД, зокрема для дітей і сімей;
- сфери здійснення СКД;
- теоретичні та практичні аспекти організації СКД.

вміти:

- визначати основні поняття курсу;
- використовувати термінологічну систему дисципліни в професійній лексичі;
- аналізувати й оцінювати СКД за визначеними критеріями;
- застосовувати на практиці її види і форми;
- наводити приклади діяльності закладів соціально-культурної сфери, самодіяльних формувань, зокрема для дітей та сімей;
- організовувати дитяче і сімейне дозвілля та спрямовувати його на духовний розвиток особистості;
- визначати перспективи розвитку СКД як галузі суспільної практики.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин /5 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади соціокультурної діяльності

Тема 1. Дисципліна «Соціокультурна діяльність» у професійній підготовці менеджерів соціокультурної діяльності

Соціокультурна діяльність як навчальна дисципліна. Мета та завдання курсу. Структура предмета та його зміст. Значення курсу «Соціокультурна діяльність» для підготовки фахівців.

Проблема визначення соціокультурної діяльності. Соціокультурна діяльність як навчальний предмет, соціальна практика, наукова діяльність.

Тема 2. Становлення соціокультурної діяльності як соціальної практики та галузі наукових знань

Історичний аспект соціокультурної практики. Еволюція поняття «соціокультурна діяльність». Соціокультурна діяльність як галузь наукових знань. Культурозберігальна, розвивальна, комунікативна, рекреаційна функції СКД.

Змістовий модуль 2. Соціокультурна сфера та дозвілля

Тема 1. Соціокультурна сфера суспільства

Соціально-культурна сфера та соціально-культурна діяльність. Критерії соціально-культурної діяльності. Тенденції розвитку соціально-культурної сфери на сучасному

Тема 2. Взаємозв'язок соціально-культурної діяльності та дозвілля

Галузі реалізації СКД. Місце дозвілля в структурі вільного часу людини. Види відпочинку і розваг, їх особливості.

Тема 3. Рівні та принципи дозвіллевої діяльності

Рівні дозвіллевої діяльності: Споживання, творчість, екстеріоризація. Принципи дозвіллевої педагогіки: принцип інтересу; принцип єдності рекреації та пізнання; принцип спільної діяльності.

Тема 4. Гра як вид і засіб СКД

Історія виникнення гри. Взаємозв'язок культури та гри. Особливості гри як соціокультурної діяльності. Ігрові співтовариства. Структура гри, вимоги до її проведення. Особливості дитячих ігор.

Змістовий модуль 3. Соціокультурна діяльність та організація спеціальних подій

Тема 1. Спеціальні події в соціокультурній сфері

Спеціальні події та свята в сучасному суспільстві та діловій практиці. Загальні вимоги до підготовки та організації спеціальних подій.

Тема 2. Види спеціальних подій та суспільних заходів

Презентації та конференції як важливі соціальні події, їх значення та особливості організації. Фестивалі, церемонії та їх значення в культурному житті. Протокол та етикет особливих подій.

Тема 3. Свята та виставково-ярмаркові події

Свята та соціальне значення свят. Українські народні та офіційні свята. Шоу-заходи. Конкурси та лотереї. Виставки, ярмарки. Особливості дитячих свят та спеціальних подій.

Тема 4. Сучасні інформаційні технології в соціокультурній діяльності

Значення сучасних інформаційних технологій. Сучасні інформаційні технології та менеджмент СКД

Тема 5. Залучення коштів з різних джерел. Фандрейзинг

Проблема залучення коштів на соціокультурну діяльність. Поняття фандрейзингу. Планування фандрейзингової кампанії.

(Рекомендована література, яка є складовою частиною типової програми, на с. 124–131.)

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна і вечірня форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади соціокультурної діяльності												
Тема 1. Дисципліна «Соціокультурна діяльність» у професійній підготовці менеджерів соціокультурної діяльності	18	2	4		2	10	20	2				18
Тема 2. Становлення соціокультурної діяльності як соціальної практики та галузі наукових знань	22	4	4		4	10	20		2			18
Разом за змістовим модулем 1	40	6	8		6	20	40	2	2			36
Змістовий модуль 2. Соціокультурна сфера та дозвілля												
Тема 1. Соціокультурна сфера суспільства	12	2	4		2	4	12		1			11
Тема 2. Взаємозв'язок соціально-культурної діяльності та дозвілля .	14	2	2		2	8	14		1			13
Тема 3. Рівні та принципи дозвіллевої діяльності	18	4	4		2	8	18		2			16
Тема 4. Гра як вид і засіб СКД.	20	4	4		4	8	20	2				18
Разом за змістовим модулем 2	64	12	14		10	28	64	2	4			58
Змістовий модуль 3. Соціокультурна діяльність та організація спеціальних подій												
Тема 1. Спеціальні події в соціокультурній сфері.	20	4	4		4	8	20	2				18
Тема 2. Види спеціальних подій та суспільних заходів	10	2	2		2	4	10		2			

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 3. Свята та виставково-ярмаркові події	16	4	4		2	8	16	2				14
Тема 4. Сучасні інформаційні технології в соціокультурній діяльності	14	2	4		4	4	14		2			12
Тема 5. Залучення коштів з різних джерел. Фандрейзинг	14	2	2		2	8	14	2				12
Разом за змістовим модулем 3	76	14	16		14	32	76	6	4			66
Усього годин	180	32	38		30	80	180	10	10			160